

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Засновано у 2001 р.

Випуск 12

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Київ 2003

УДК 159.9:316.6
ББК 65.9(4УКР)29-2я43
М43

Редакційна колегія

Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — головний редактор
Гайченко В. А., д-р біол. наук, проф. — заступник головного редактора
Корінний М. М., канд. іст. наук, доц. — відповідальний редактор
Марусєва О. А. — відповідальний секретар

Економічні науки

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф., Федоренко В. Г., д-р екон. наук, проф., Титова Н. А., д-р екон. наук, проф., Куценко В. І., д-р екон. наук, проф., Осокіна В. В., канд. екон. наук, проф., Онищенко В. П., д-р екон. наук, проф.

Психологічні науки

Максименко С. Д., д-р психол. наук, проф., акад. АПН, Балл Г. А., д-р психол. наук, проф., Ложкін Г. В., д-р психол. наук, проф., Коломінський Н. Л., д-р психол. наук, проф., Чуприков А. П., д-р мед. наук, проф., Бурлачук Л. Ф., д-р психол. наук, проф., чл.-кор. АПН

Соціологічні науки

Судаков В. І., д-р соціол. наук, проф., Ручка А. О., д-р філос. наук, проф., Шкляр Л. Є., д-р політ. наук, проф., Пилипенко В. Є., д-р соціол. наук, проф., Танченко В. В., д-р філос. наук, проф.

Політичні науки

Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф., Бебик В. М., д-р політ. наук, проф., Горбатенко В. П., д-р політ. наук, проф., Храмов В. О., д-р політ. наук, проф., Шуба О. В., д-р політ. наук, проф.

Юридичні науки

Мироненко Н. М., д-р юрид. наук, проф., Марчук В. М., д-р юрид. наук, проф., Скрипнюк О. В., д-р юрид. наук, проф., Калужний Р. А., д-р юрид. наук, проф., Бабкін В. Д., д-р юрид. наук, проф.

Менеджмент

Федулова Л. І., д-р екон. наук, проф., Гаєвський Б. А., д-р філос. наук, проф., Дахно І. І., д-р екон. наук, проф., Дмитренко Г. А., д-р екон. наук, проф., Воротіна Л. І., д-р екон. наук, проф.

*Рекомендовано Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 6 від 03.07.03)*

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М43 Наукові праці МАУП / Редкол.: М. Ф. Головатий (голов. ред.) та ін. — К.: МАУП, 2001. — ISBN 966-608-120-2

Вип. 12: Психологічні проблеми сучасної молоді. — 2003. — 165 с. — Бібліогр. в кінці ст.
ISBN 966-608-388-4

Розглядаються актуальні психологічні проблеми соціалізації та професійного становлення молоді. Висвітлюються психологічні проблеми девіантної поведінки молоді, а також проблеми культури і міжособистісних взаємин в юнацькому віці.

Для керівників, психологів, педагогів, студентів, а також усіх, кого цікавлять питання формування і розвитку молодого покоління.

Збірник "Наукові праці МАУП" зареєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України (свідоцтво від 11.04.02 за № 6048, серія КВ) як наукове видання, у якому висвітлюються результати новітніх наукових досліджень в галузях економіки, менеджменту, політології, соціології, психології, права, матеріалів наукових конференцій.

ББК 65.9(4УКР)29-2я43

ISBN 966-608-120-2
ISBN 966-608-388-4

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2003

ЗМІСТ

Розділ 1

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДІ

О. В. Онуфрієва Самопрезентація творчого потенціалу молоді	5
Д. Л. Соколовська Толерантність і самооцінка студентської молоді	8
С. А. Галушко Актуальные психологические проблемы молодых сотрудников силовых структур	12
О. Ю. Попова Актуальні проблеми соціалізації дівчат	16
О. В. Блінова Тривожність як прояв суперечностей Я-концепції студентської молоді	19
Я. Ю. Колоколова К вопросу об изучении мотивации спортивной деятельности у молодежи	21
Р. В. Тарасюк Психологія формування особистої кар'єри як запорука успішного керівництва	23
О. М. Грінюва Психологічні особливості вибору професії студентів подвійних спеціальностей з практичною психологією	25
С. І. Самаріна Професійно-психологічна підготовка вчителя музики	27
А. В. Краснощек Особенности развития морального сознания личности в юношеском возрасте	29
Т. В. Лалименко Особенности развития самосознания личности в юношеском возрасте	32
Н. В. Херсонець Формування громадянської позиції старшокласників (психологічний аспект)	34
Ю. В. Чуманова, С. В. Яремчук Психологічні особливості дослідження "Я-образу" майбутніх педагогів	37

А. М. Горкавчук Підвищення психологічної привабливості особистості в очах роботодавця	40
И. Жинжа Особенности мотивов социального поведения студентов	43
К. С. Маркин Влияние мотивации на результаты деятельности студентов как проблема современной молодежи и современного образования	46
О. О. Калініна, Л. П. Добровольська Фаховий відбір як початковий етап професійного становлення майбутнього педагога	48
И. Ю. Кучерова, Н. А. Козина Особенности личности студенток-психологов	51
О. В. Жабко Довіра в сучасному суспільстві як один з аспектів соціалізації молоді людини	54
О. И. Балдина Психологические проблемы профессионального становления молодежи	56
М. В. Баров Дослідження сучасних проблем студентської молоді	60
Н. В. Лихошвед Деякі аспекти розвитку особистості в юнацькому віці	62
В. М. Сахно Підготовка майбутнього вчителя-класовода як умова соціалізації особистості	63

Розділ 2

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ

Е. А. Лаврентьева Психологическая помощь подросткам с девиантным поведением	65
Е. С. Цыганкова Проблемы формирования психофизиологических состояний несовершеннолетних женщин в пенитенциарной системе	72

В. І. Крижанівська Особливості профілактики адиктивної поведінки підлітків у роботі психологів-волонтерів	75	Д. М. Співак Вплив засобів масової інформації на особистісний розвиток підлітків	122
П. П. Секов Служби, сынок, как дед служил.....	77	А. В. Тарасов Вплив засобів масової інформації на формування свідомості в юнацькому віці	124
Р. І. Шигабетдінов Молодь у пенітенціарній системі	80	З. Ергашова Восприятие дружбы в ранней юности	126
В. М. Давиденко Основні психологічні фактори, що впливають на виникнення у молоді потягу до алкоголю	82	С. Толмачева Любовь как социально-психологический аспект человеческих взаимоотношений	129
Л. Н. Калинина Преступность несовершеннолетних как вид девиантного поведения	85	Е. М. Олиевская Роль социальных норм в поло-ролевом становлении личности	132
Т. Б. Величко Психологічні проблеми девіантної поведінки молоді	88	І. В. Середенко Психологічний вплив реклами на споживачів	135
Ю. А. Фесенко Особливості проявів неврозів у підлітків	90	О. В. Ливеринова Социально-психологические проблемы современной молодежи: молодежные движения и организации	137
О. А. Красноярская Потеря работы как одна из причин отклонений в поведении	94	О. В. Панасюк Роль сімейного спілкування в соціалізації особистості юнацького віку	141
В. М. Котеленець Асоціальна поведінка в ранній юності: причини, наслідки, профілактика	96	А. В. Рымаренко Направленность личности студентов и особенности социально-психологического климата студенческой группы	143
Г. Ю. Парходько Психологічні проблеми девіантної поведінки	100	О. С. Брайко Особенности восприятия фразеологизмов мужчинами и женщинами 17–18 лет	145
К. В. Чернокур Особенности корреляции аноргазмии и психорисунок	103	О. В. Егошина Роль межличностных отношений в студенческой группе	147
С. В. Шульга Шляхи профілактики тютюнопаління серед учнівської молоді	106	Ю. В. Хархели Особенности психологического противостояния вербальной манипуляции	150
О. Н. Воскобойник Психологические проблемы в девиантном поведении подростков	109	З. Й. Марценюк Динаміка уявлень студентської молоді про майбутню сім'ю	152
Розділ 3 ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ ТА МІЖОСОБИСТІСНИХ ВЗАЄМИН В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ	114	М. Ю. Алексеева Любовь как синтез чувства, творчества и отношений	154
А. І. Павлюк Молодь і сучасна культура: психологічні проблеми	114	В. А. Марчук Щодо проблеми самотності в юнацькому віці	157
М. В. Мазур Міжособистісні стосунки в юнацькому віці: дружба, любов	117	В. С. Калугер Щодо питання рефлексії соціокультурної динаміки студентської молоді	158
О. О. Халік Особливості профілактичної роботи в молодіжному середовищі	119	О. В. Чура К вопросу о дружбе в юношеском возрасте	160
		Л. В. Штачихина Психологические особенности формирования чувства дружбы в возрасте 16–17 лет	163

*Н. В. ЛИХОШВЕД, студентка I курсу
(Житомирський інститут МАУП)*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Наукові праці МАУП, 2003, вип. 12, с. 62

Робиться спроба аналізу психологічних особливостей розвитку особистості в юнацькому віці.

У процесі індивідуального розвитку кожна людина проходить певні вікові етапи. Спочатку — дитинство, під час якого пізнається світ, здобувається перший соціальний досвід. Потім — підлітковий вік, що супроводжується значними як фізичними, так і психічними змінами. Наступним кроком до дорослого життя стає новий віковий етап — юність. Цей період життя молодого людини пов'язаний з найпершими власними серйозними рішеннями, з вибором майбутньої професії, соціальним та особистісним самовизначенням (Л. І. Божович, Л. С. Славина).

У міжособистісних стосунках юнаки часто прагнуть звільнитися від контролю та надмірної опіки з боку батьків і вчителів. Але, прагнучи до самостійності і певної незалежності, вони все ж таки мають потребу у життєвому досвіді і допомозі старших. Юнак чітко вміє розмежовувати, з ким із батьків йому потрібно вирішувати те чи інше питання. З батьком часто уточнюються певні плани на майбутнє, способи досягнення цілей й устремлінь, досить часто — матеріальні питання. Діапазон обговорюваних проблем з матір'ю значно більший: крім планів на майбутнє, він включає стосунки з однолітками, особливості життя в родині, сумні історії нещасливого кохання тощо. Важливими є міжособистісні стосунки юнаків з ровесниками та людьми набагато старшого віку, чия думка для них є авторитетною. Досить часто у спілкуванні з дорослими юнаки не повністю розкриваються, не можуть їм довіритись цілком; їхні думки фільтруються, а обговорювані теми перебігають на однолітках.

У юнацькому віці з'являється кохання, точніше потреба в ньому. Посилюється бажання в ін-

дивідуальній інтимній дружбі, інтерес та цікавість до людини іншої статі. Юнацьке бажання інтимності дуже сильне, тому що воно є принципово ненасичуваним [4]. На етапі ранньої юності (16–18 років) старшокласники ще можуть задовольнитися товариством друзів своєї статі, але потім одностатевої дружби стає недостатньо. Виникають серйозні захоплення, закоханість.

В. І. Кузнецов і В. І. Лебедев вважають необхідними взаємодію і спілкування юнаків з іншими людьми та однолітками заради відкриття своєї власної специфічної активності. В юнацькому віці у людини виникає гостре переживання самостійності і водночас прагнення до товариства, де її цінували б, де вона була б незамінною. Надзвичайно важливою є потреба не лише входити до компанії, а й бути нею прийнятою. Коли ж прийняття до групи відбувається, то потреба самовиразитися, розкрити свої думки і переживання домінує над інтересами до почуттів та переживань іншого. Це зумовлює ексцентричність юнацького спілкування, може спричинити напруженість у взаєминах.

Література

1. Божович Л. И. Избранные психологические труды / Под ред. Д. И. Фельдштейна. — М.: Междунар. пед. акад., 1995.
2. Кон И. С. Психология ранней юности. — М.: Просвещение, 1989.
3. Кон И. С. Психология старшеклассника. — М.: Просвещение, 1980.
4. Формирование личности старшеклассника / Под ред. И. В. Дубровиной. — М.: Педагогика, 1989.